

Hem. Nimet Yelken*, Hem. Gülsün Tunalı*, Hem. Gülümser Gültekin*

Sağlık hizmetlerinin her alanında olduğu gibi, Adli Bilimler de ekip çalışması gerektirir. Adli Hemşirelik ise Adli Bilimlerin çalışma alanlarından biridir.

Hemşirelerin adli olaylarla karşılaşmaları yeni olmamakla beraber adli tıp konularında yeterli bilgi ve birikime sahip olmamaları nedeniyle gerekli yaklaşımlarda bulunamamaktadırlar. Özellikle suç ve şiddet olaylarının arttığı günümüzde gerek mağdurun gerekse failin ilk karşılaştığı sağlık personeli hemşirelerdir. Bu nedenle adli tıp konularında özel eğitim almış hemşirelerin bu ekibe sağlayacağı katkı tartışılmaz bir gerçektir.

1992 yılında (IAFN- The International Association of Forensic Nurses) Uluslararası Adli Hemşireler Birliği kurulmuş ve adli hemşireliğin tanımını şöyle yapmıştır:

Adli Hemşirelik; hemşirelerin almış oldukları temel eğitimlerini, şiddet, travma ve diğer suç olgularının faileri ile travma ve/ya da ölüm olaylarındaki kurbanların muayenesi ve bilimsel olarak araştırılmasında adli alanda kullanmaları

olarak tanımlamıştır.

Birir 1995'te toplanan Amerikan Hemşireler Birliği (ANA-American Nurses Association) hemşirelerin temel eğitimlerinin dışında ek bir eğitim alarak farklı alanlarda uzmanlaşmalarının gerekliliğini benimsemiş ve adli hemşireliği bir uzmanlık alanı olarak kabul etmiştir.

Adli hemşireliğin tüm çalışma alanları kendi içinde farklı bilgi ve deneyim gerektiren alanlardır. Bununla birlikte temel hemşirelik eğitiminden sonra uzmanlaşmaya yönelik bir eğitim olmadığından, hemşireler değişime ve gelişime ayak uydurabilmek için sertifikalı kurslara, seminerlere yönelmektedirler.

Bu nedenle hemşirelik okullarının müfredat programlarının içinde Adli Hemşirelik dersinin yer alması sağlanmalıdır. Hemşirelerin, adli hemşirelik alanında gerekli eğitimleri alması ve uygulamada uzmanlaşması sağlanmalı, gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Ülkemizde de hemşireliğin diğer alanları gibi adli hemşirelik uygulamalarını işlevselleştirmek gerekmektedir.

Bu düşünceden hareketle Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı bünyesinde Türkiye'de ilk kez "Adli Hemşirelik Birimi" kurulmuştur.

Bu birimde Sorumlu Hemşire Nimet Yelken, Hemşire ve Hukukçu Gülsün Tunalı, Hemşire ve Çocuk Gelişim Uzmanı Gülümser Gültekin olmak üzere üç hemşire görev yapmaktadır.

Adli Bilimciler Derneği ve Hacettepe Hemşirelik Yüksek Okulu'nun katkılarıyla 24-26 Ocak 2004 tarihinde "I. Adli Hemşirelik" kursu düzenlemiştir. Kursu çeşitli illerden katılan 30 kursiyer Türkiye'nin ilk sertifikalı adli hemşirelik unvanını almışlardır.

Katılımcı grubun çok aktif ve oldukça neşeli olmaları kursun sıcak ve samimi bir havada geçmesini sağlamıştır. Kurs boyunca izlenimlerimiz hemşirelik mesleğinin uygulayıcılarının değişime ve gelişmeye çok istekli olduklarıdır.

Aldığımız olumlu geribildirimler ve yoğun istek üzerine kursumuzu tekrarlama kararı alınmıştır.

25-28 Mart 2004 tarihleri arasında II.Adli Hemşirelik Kursu, Ankara Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Adli Bilimciler Derneği,

Hacettepe Hemşirelik Yüksek Okulu ve Ankara Üniversitesi Cebeci Hemşirelik Yüksek Okulu ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

13-18 Eylül 2004 tarihinde Hacettepe Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu ve Adli Bilimciler Derneği'nin katkılarıyla yapılacak olan "III.Adli Hemşirelik Kursu"nda;

Adli Bilimler, Adli Hemşirelik, Yasal Sorumluluklar, Hemşirelikte Malpraktis, Hemşirelik Yönetiminin Sorumluluğu, Avrupa Birliğine Girme Sürecinde Hemşirelikle İlgili Yasal Düzenlemeler, Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddet, Hemşirelikte İletişim, İletişimde Beden Dili, Hemşirelik Etiği, İnsan ve Hasta Hakları, Hemşire Hakları, İşyeri Hemşireliği ve Hukuki Boyutu, Yaralar, Ateşli Silahlar, Adli Diş Hekimliği ve Isırık İzleri, Asfiksiler, Cinsel Suçlar, Cinsel Suçlarda Adli Hemşirelik, Aile İçi Şiddette Adli Hemşirenin Rolü, Çocuk İstismarı ve Çocuk Suçluluğunun Yasal Boyutu, Çocukla İletişim ve Psiko-Drama Çocuk Dostu Muayene, Çocuk İstismarında Hemşirenin Rolü, İslahevi ve Cezaevi Hemşireliği, Adli Psikiyatri, Adli Psikiyatri Hemşireliği, Adli Toksikoloji, Adli Entomoloji, Adli Antropoloji, Ölüm ve Ölüm Sonrası Değişiklikler, Adli Otopsi, Olay Yeri İncelemesi, DVI (Disaster Victim Identification-Felaket Kurbanlarının Kimliklendirilmesi), DNA İncelemesi, Adli Rapor Yazma, Bilirkişilik ve Çapraz Sorgu konuları ele alınacaktır.Kurs sonunda katılımcılar yapılacak sınav sonucunda sertifikalandırılacaklardır.

Sonuç olarak; Adli Hemşirelik alanındaki gelişmeler ve buna bağlı olarak adli konularda görev yapan sağlık kuruluşlarında Adli Hemşirelik birimlerinin oluşturulması adaletin doğru ve hızlı gerçekleşmesine dolayısıyla toplum huzurunun sağlanmasına katkıda bulunacaktır.

I. Adli Hemşirelik Kursu ve ilk adli hemşireler.

